

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

V A G A
KNYGYNŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

LNSO svečiai

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas)

VARŠUVOS FILHARMONIJOS CHORAS

(meno vadovas ir dirigentas Bartosz Michałowski)

Solistai:

JINHYUNG PARK

(fortepijonas, Pietų Korėja)

BARTOSZ NOWAK

(tenoras, Lenkija)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

Koncerto partneris –

Koncertas iš dalies finansuojamas Kultūros ministerijos
Profesionalaus meno sklaidos programos lėšomis

2024 m. rugsėjo 28 d., Vilnius
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA:

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Uvertiūra „Namų pašventinimas“ („Die Weihe des Hauses“), op. 124

FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1, g-moll, op. 25

Molto allegro con fuoco

Andante

Presto – Molto allegro e vivace

Solistas JINHYUNG PARK (fortepijonas)

II

KAROL SZYMANOWSKI (1882–1937)

Simfonija Nr. 3, op. 27, „Daina apie naktį“ („Pieśń o nocy“) tenorui, chorui ir orkestrui

Solistas BARTOSZ NOWAK (tenoras)

Atlieka:

LIETUVOS NACIONALINIS

SIMFONINIS ORKESTRAS

VARŠUVOS FILHARMONIJOS CHORAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Pianistas **JINHYUNGAS PARKAS** Lietuvos publikai pažįstamas kaip IX Tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų konkurso 2023-aisiais nugalėtojas. Nors pats pasakojo, kad pirmosios fortepijono pamokos buvo įprastos, niekuo neypatingos, tapti žymiu pianistu jis svajojo nuo pat tada, kai pradėjo groti.

Skambinti fortepijonu J. Parkas pradėjo būdamas penkerių. Pirmąjį rečitalį Seule surengė trylikos, vėliau susilaukė tarptautinės sėkmės – koncertavo su simfoniniais orkestrais Čekijoje, Slovakijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitur.

Yonsei universiteto Seule absolventas, šiuo metu Hanoverio aukštosios muzikos, dramos ir medijų mokyklos magistrantas aktyviai dalyvauja įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose pianistų konkursuose, yra daugelio jų prizinių vietų laimėtojas. Fondai „Yamaha Music Korea“ ir „Shinan Music Award“ pianistą apdovanojo stipendijomis.

J. Parkas nuolat tobulinasi meistriskumo kursuose – fortepijono atlikimo meno subtilybių mokėsi pas Alexei'ų Volodingą, Vladimirą Ashkenazy, Peterį Donohoe, Joną Kimura Parkerį ir kitus. Atlikėjas labiausiai rūpinasi pajusti konkretaus kūrinio temą ir perduoti ją klausytojui.

Vroclavo Karolio Lipiński muzikos akademijos absolventas tenoras **BARTOSZAS NOWAKAS** muzikos mokytis pradėjo 2009-aisiais, Opolės Valstybinėje Fryderyko Chopino muzikos mokykloje. Tais pačiais metais pradėjo savo koncertinę veiklą – koncertavo kaip Opolės filharmonijos choro solistas, bendradarbiavo su Lodzės muzikiniu teatru, Vroclavo kameriniu orkestru „Leopoldinum“, Lenkijos filharmonijos orkestru „Sinfonia baltica“, Režentaciniu kariuomenės orkestru. 2018 m. B. Nowakas pradėjo bendradarbiauti su Varšuvos kamerine opera, 2023-aisiais prisijungė prie Nacionalinės filharmonijos choro.

B. Nowakas yra įvairių konkursų laureatas, tarp kurių minėtinos antrosios vietos VI Nacionaliniame Krystynos Jamroz vokalistų konkurse ir tarptautiniame vokalistų konkurse „Iuventus Canti“. Dainavimo meno vokalistas mokėsi meistriskumo kursuose pas žymųjį Thomą Hampsoną, Thomą Heyerį, Mario Diazą, Teresą Żylis-Garą, Eugeniuszą Sęsiadeką ir kitus.

Tenoras kuria vaidmenis operose, atlieka solo partijas įvairiuose stambių formų vokalinuose-instrumentiniuose kūrinuose, taip pat dainuoja per šiuolaikinių lenkų kompozitorių kūrinių premjeras.

VARŠUVOS FILHARMONIJOS CHORĄ

1952-aisiais įkūrė Zbigniewas Soja. Pirmasis koncertas įvyko 1953-aisiais, Varšuvos filharmonijos meno vadovo pareigas einant Witoldui Rowickiui. Šiuo metu chorui vadovauja Bartoszas Michałowski.

Choro repertuaras koncentruojasi į ryškiausius vokalius-instrumentinius kūrinius, atliekamus su Varšuvos filharmonijos simfoniniu orkestru bei *a cappella* pasirodymus Varšuvos filharmonijos salėje. Kiekvienais metais choras dalyvauja šiuolaikinės muzikos festivalyje „Varšuvos ruduo“ ir tarptautiniame festivalyje „Wratislava Cantans“ Vroclave.

Choras aktyviai koncertuoja įvairiose užsienio šalyse, yra dainavęs Berlyno ir Miuncheno filharmonijose, su Berlyno radijo, Bambergerio, Tel Avivo, Jeruzalės, Monrealio, Sicilijos, „La Scala“ teatro simfoniniais, Nacionalinės šv. Cecilijos akademijos, „Sinfonica Siciliana“ orkestrais. Taip pat kviečiamas dainuoti operų pastatymuose Milano „La Scala“, Venecijos „La Fenice“, Paryžiaus, Palermo, Pesaro Gioacchino Rossinio operos teatruose. 1988, 1990 ir 2001 m. choras dainavo popiežiui Jonui Pauliui II surengtuose iškilminguose koncertuose Vatikane.

Kolektyvui dirigavo žinomi batutos meistrai, tokie kaip Igoris Stravinskis, Witoldas Lutosławskis,

Krzysztofąs Pendereckis, seras Simonas Rattle'as, Antoni Witas ir kiti.

Choro repertuare – daugiau kaip 400 įvairių epochų kūrinių. Ypatinę vietą užima lenkų kompozitorių muzika, kurios įrašai pelnė daugybę apdovanojimų. Itin reikšminga chorui yra Pendereckio kūryba – kolektyvas atliko ir įrašė visas jo oratorijas ir kūrinius chorui *a cappella*. 2017-aisiais Varšuvos filharmonijos chorui už kompaktinę plokštelę „Pendereckis diriguoja Pendereckį“ buvo įteiktas „Grammy“ apdovanojimas geriausio choro pasirodymo kategorijoje.

Varšuvos filharmonijos choro diskografijoje – taip pat ir žymiausi pasaulinio chorinės muzikos repertuaro kūriniai: įvairios šv. Kalėdų giesmės, Georgo Friedricho Händelio oratorijos, Wolfgango Amadeus Mozarto ir Giuseppe's Verdi „Requiem“, Ludwigo van Beethoveno opera „Fidelijus“ bei Simfonija Nr. 9, d-moll ir daugelis kitų.

LIETUVOS NACIONALINĮ SIMFONINĮ ORKESTRĄ

(LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas. 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015 m. kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, pagrindinio kviestinio dirigento – Victorienas Vanoostenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas yra orkestro garbės dirigentas.

LNSO kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje, aktyviai gastroliuoja užsienyje. Kolektyvas lankėsi įvairiose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, koncertavo garsiose koncertų salėse: Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Amsterdamo „Concertgebouw“, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Mumbajaus Nacionalinis scenos menų centras, Tailando kultūros centras ir kitos. LNSO dalyvavo prestižiniuose muzikos festivaliuose, tokiuose kaip Šlėzviško-Holšteino, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kituose.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, LNSO koncertavo su žymiais atlikėjais, įvairių kartų ir tautybių instrumentininkais ir vokalistais. LNSO sukaupė repertuarą platus – praėjusių epochų stambių žanrų instrumentiniai bei vokaliniai-instrumentiniai kūriniai, šiuolaikinės muzikos kūriniai, lietuvių kompozitorių opusai. Orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis, įvairių lietuvių kompozitorių muziką pristato tiesioginėse

„Euroradijo“ transliacijose. LNSO biografijoje – Lietuvos ir užsienio kompanijų „Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Naxos“, „Accentus music“, „Ondine“ ir kt. įrašai.

Ne tik Vienos klasiko **Ludwigo van Beethoveno** muzika, bet ir jo asmenybė yra tarsi klasikinės muzikos istorijos kolosas – jis vienas pirmųjų išvystė idėją į muziką perkelti emocijas, klausytoją sujaudindamas iki sielos gelmių. Todėl Beethovenas laikomas ne tik vienu geriausių visų laikų kompozitorių, bet ir muzikos pasaulio revoliucionieriumi, ateities kartoms nurodžiusiu naujas muzikos komponavimo kryptis. Beethovenas buvo daugiau nei menininkas – įvairiomis Didžiosios Prancūzijos revoliucijos spalvomis persmelkta jo muzika atspindi audringus įvykius, apėmus visą Europą ir atnešusius naują tvarką ir naujas idėjas, tad Beethoveno muzikos klausymasis ir analizavimas padeda giliau suprasti įvairius jo epochos kontekstus.

Uvertiūra „Namų pašventinimas“, op. 124

(1822), buvo užsakyta ir pirmą kartą atlikta Vienos „Josefstadt“ teatro atidarymo po rekonstrukcijos progą. Šis kūrinys gimė laikotarpiu, kai Beethovenas labai domėjosi Johanno Sebastiano Bacho ir Georgo Friederico Händelio kūryba, tad uvertiūroje neišvengiamai girdimi abiejų baroko meistrų kūrybos atgarsiai. „Namų pašventinimas“ taip pat skambėjo istoriniame koncerte 1824-aisiais, kai Vienos publikai buvo pristatyti du kompozitoriaus šedevrai: trys *Missa solennis* D-dur, op. 123, dalys ir monumentalioji Simfonija nr. 9, d-moll, op. 125.

Uvertiūra prasideda tarsi mėgdžiojant Händelį – didingais akordais, po jų pasigirsta iš tolo artėjantis lėtas maršas. Prie muzikinės procesijos prisijungia visas orkestras, vedantis į centrinę kūrinio dramaturginę ašį – per visas instrumentų grupes skambantį fugato, kuriuo Beethovenas savotiškai nusilenkia Bachui. Uvertiūra pasibaigia monumentalioji koda, ji atkuria linksmą nuotaiką, vyravusią kūrinio pradžioje.

Vokiečių kompozitorius **Felixas Mendelssohnas** prie Berlyno muzikinės bendruomenės prisijungė būdamas dešimties ir nuo tada iki gyvenimo pabaigos aktyviai kūrė muziką. Nors buvo išspausdinta tik nedidelė dalis jo paauglystės darbų, sulaukęs septyniolikos metų jau buvo atradęs savo kūrybos stilių. Juokaujama: Mendelssohno muzika skamba labai brandžiai, net pamirštama, kad kompozitorius mirė vos 38-erių.

1827 m. įvykusi uvertiūros „Vasarvidžio nakties sapnas“ premjera tapo sėkmingos muzikinės karjeros pradžia, o po dvejų metų Mendelssohnas

dirigavo Bacho „Pasijas pagal Matą“. Šio baroko genijaus kūrybos atgaivinimas, laikomas svarbiu istoriniu įvykiu, atvėrė Mendelssohnui kelius koncertuoti Europoje.

1830 ir 1831 metai jaunajam kompozitoriui buvo svarbūs: Mendelssohnas pažino gyvenimą pačiu įdomiausiu būdu – keliaudamas. Iš savo didžiosios kelionės po Italiją grįžęs į Miuncheną, kompozitorius susipažino su žavia šešiolikmete pianiste Delphine von Schauroth, įkvėpusia sukurti **Koncertą fortepijonui ir orkestrui Nr. 1, g-moll, op. 25 (1831)**.

Nors tai buvo pirmasis Mendelssohno koncertas fortepijonui, kūrinys atskleidžia kompozitoriaus muzikinio mąstymo brandą ir aistrą muzikai. Kūrinio eskizai gimė dar kelionėje po Italiją, tačiau galutinį pavidalą jie įgijo per tris dienas, prieš pat premjerą Odeono koncertų salėje Miunchene, per kurią skambino pats Mendelssohnas. Kūrinį dedikavo savo mūzai Delphine, troško su ja puoselėti gilesnius santykius, tačiau netrukus vėl išvyko, šįkart į Paryžių, o susižavėjimas jaunąja pianiste liko tik partitūroje.

Koncertas iš karto sužavėjo publiką įsimenančiomis melodijomis ir virtuoziškais pasažais. Į vientisą muzikinį audinį sulietos trys koncerto dalys sukuria puošnaus romantinio skambesio įspūdį, tarsi klausytumės dvidešimties minučių trukmės dainos fortepijonui ir orkestrui.

Vieno reikšmingiausių XX a. lenkų kompozitorių **Karolio Szymanowskio** gyvenimas primena dramatišką romaną: sėkmę nuolat keitė skaudūs pralaimėjimai, turtą – skurdas ir ligos. Kompozitorius augo konservatyvioje muzikantų šeimoje atokiuose Ukrainos kampeliuose, toli nuo didžiųjų europietiškosios kultūros centrų, tačiau nuolat skaitė, muzikavo, žaidė tenisą, kriketą. Nors visa šeima prieš 1917 m. spalio perversmą pabėgo į Varšuvą ir per vieną naktį atsidūrė skurde, Szymanowskis iki pat gyvenimo pabaigos puoselėjo aristokratišką gyvenimo būdą – rengėsi elegantiškai, lepino save odos kremais ir kvepalais, elgėsi kaip didikas, laisvai kalbėjęs šešiomis užsienio kalbomis, mėgo keliauti. Nuo pat mažumės buvo įpratęs susitelkti į tai, kas jam įdomu – muziką, o buitiniams reikalais rūpinosi šeima, vėliau artimi draugai.

Simfonija Nr. 3, op. 27, „Daina apie naktį“ tenorui, chorui ir orkestrui buvo baigta kurti 1916 m. – periodu, kai dėl šlubavimo viena koja negalėjęs atlikti karinės tarnybos Pirmajame pasauliniame kare, atsidėjo islamo kultūros, senovės graikų dramos ir filosofijos studijoms. Ši simfonija kompozitoriui buvo tarsi pabėgimas į kitus pasaulius, o jį sustiprino prisiminimai apie neseniai prieš karą vykusias keliones į Italiją, Siciliją ir Šiaurės Afriką.

Simfonija Nr. 3 Szymanowskiui turėjo ir ypatingą asmeninę reikšmę – ją dedikavo savo mamai Annai Szymanowskai ir įgarsino XIII a. persų poeto Jalaluddino Rumi eilėraštį „Daina apie naktį“, kurį į lenkų kalbą išvertė kompozitoriaus bičiulis poetas Tadeusz Miciński.

Ši simfonija – labai emocionali, jausminga, kartais net iki ekstazės. Muzika perteikia nakties grožį, kuris tampa Dievo paslapties metafora, įkvėpta sufijų poezijos ir rytietiško ritmų bei melodijų. Vienos dalies kūrinys labiau primena simfoninę poemą nei įprastą simfoniją – vientisas muzikinis audinys skyla į tris etapus: pirmasis yra tarsi įžanga, sukurianti gilios ramybės visatoje viziją, vidurinė padala stilizuoja aistringą rytietišką šokį, o paskutinė – tai paslaptiinga kulminacija, įprasminanti pagrindinę eilėraščio mintį.

Redaktorė *Justina Paltanavičiūtė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

„Pieśń o nocy“

O, nie śpij, druhu, nocy tej!
Tyś jest Duch, a myśmy chorzy nocy tej!
Odpędź z oczu Twoich sen!
Tajemnica się rozwidni nocy tej!
Tyś jest Jowisz na niebiosach,
wśród gwiazd krążysz firmamentu, nocy tej!

Nad otchłanie orła pędź!
Bohaterem jest Twój Duch nocy tej!

Jak cicho, inni śpią
Ja i Bóg jesteśmy sami nocy tej!
Jaki szum! Wschodzi szczęście,
prawda skrzydłem opromienia nocy tej!
Nie śpij, druhu!
Gdybym przespał aż do ranka,
jużbym nigdy nie odzyskał nocy tej!
Targowiska już ucichły,
patrz na rynek gwieźdnych dróg nocy tej!
Lew i Orion
Andromeda i Merkury krwawo lśni nocy tej.

Wpływ złowieszczy miota Saturn
Wenus płynie w złotym dżdżu nocy tej!
Zamilknęciem wiąże język,
lecz ja mówię bez języka nocy tej!

Mevlânâ Jalâl ad-Dîn Rûmî (1207–1273)
Į lenkų kalbą vertė Tadeusz Miciński (1873–1918)

„Daina apie naktį“

O, nemiegok, mano draugė, šią naktį!
Tu esi Dvasia, o mes šią naktį sergame!
Nugink miegą nuo savo akių!
Šiąnakt atsiskleis paslaptis!
Tu esi Jupiteris dangūje,
Tarp žvaigždynų skrieji šią naktį!

Pakilki virš erelio erdvį!
Tavo Dvasia šiąnakt viešpatauja!

Kaip tylu, visi miega,
Tik Dievas ir aš šiąnakt!
Koks šnaresys! Pateka laimė,
Tiesos sparnų nutvieksta šią naktį!
Nemiegok, draugė!
Jei miegočiau lig ryto,
Niekados šios nakties nepatirčiau!
Jau tylu turgaus aikštėse,
Tu šią naktį pažvelk į žvaigždynus!
Liūtas ir Orionas,
Andromeda ir Merkurijus šiąnakt kruvinai šviečia!

Saturnas svaido blogą lemtį,
O Venera maudos aukso Lietuje šiąnakt!
Tyla supančiojo liežuvį
Ir šią naktį kalbu tiesiog be žodžių!

Mevlânâ Jalâl ad-Dîn Rûmî
(Mevlana Džalal ad Din Rumi, 1207–1273)
Į lietuvių kalbą vertė Danutė Balašaitienė

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijoje!

Rugsėjo 29 d., sekmadienį, 16 val. Filharmonijos Mažojeje salėje Kamerinės muzikos koncertas „Atverk užmaršties vartus“

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

Programa:

TOMAS JUZELIŪNAS – „Šiaurės pašvaistė“ styginių kvartetui

LUDWIG VAN BEETHOVEN – Didžioji fuga B-dur
(*Die Große Fuge*), op. 133

VIKTOR REKALO – Styginių kvartetui „Dormin“

Spalio 2 d., trečiadienį, 19 val. Filharmonijos Didžiojoje salėje Kamerinės muzikos koncertas „Vizijos. Onutė Gražinytė, Gabrielius Alekna, „Duo Per Gunt“

ONUTĖ GRAŽINYTĖ (fortepijonas)

GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

Duo PER GUNT (perkusija):

GUNTARS FREIBERGS, PAVEL GIUNTER

Programa:

OLIVIER MESSIAEN – „Amen vizijos“ („Visions de l’Amen“): I d. – „Sutvėrimo amen“ („Amen de la Création“)

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS –
Simfoninė poema „Miške“ (Jono Aleksos versija
dviem fortepijonams)

VYTAUTAS BACEVIČIUS – „Septintasis žodis“
(„Septième mot“)

OLIVIER MESSIAEN – „Amen vizijos“ („Visions de l’Amen“): IV d. – „Troškimo amen“ („Amen du Désir“)

ANDERS KOPPEL – *Toccata* vibrafonui ir marimbai

BÉLA BARTÓK – Sonata dviem fortepijonams ir
perkusijai, Sz. 110

Spalio 5 d., šeštadienį, 19 val. Filharmonijos Didžiojoje salėje Orkestro muzikos koncertas „Didingieji romantikai. LNSO, Maximilian Hornung, Victorien Vanoosten“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS
ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

Solistas MAXIMILIAN HORNUNG

(violončelė, Vokietija)

Dirigentas VICTORIEN VANOOSTEN (Prancūzija)

Programa:

RICHARD WAGNER – Operos „Lohengrinas“
uvertiūra

ROBERT SCHUMANN – Koncertas violončelei ir
orkestrui a-moll, op. 129

GUSTAV MAHLER – Simfonija Nr. 5 cis-moll